

ГИМНАЗИЈА
РАЗРЕД: ПРВИ
СМЈЕР: СВИ СМЈЕРОВИ
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК (ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК)
прва година учења

Годишњи број часова: 72

Седмични број часова: 2

Ниво постигнућа: A1+

СВРХА НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА

Сврха наставе руског језика у првој години учења је стицање основне језичке компетенције, која се постепено развија кроз функционалну употребу језика. Посебан акценат ставља се на упознавање са културом, традицијом и обичајима руског говорног подручја. Настава руског језика подстиче мотивацију за учење страних језика и припрема ученике да на основном нивоу комуницирају на руском језику о темама из свакодневног живота, као и да разумију једноставне писане и говорне поруке.

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Општи циљеви наставе руског језика усмјерени су на свеобухватан развој личности ученика и њихову отвореност према културној разноликости и савременом свијету који превазилази националне и језичке границе. Тиме се подстиче:

- позитиван однос према руском језику и култури;
- разумијевање и поштовање културних сличности и разлика у односу на сопствену културу;
- развој интеркултуралне комуникације и толеранције;
- боље сагледавање и прихватање властитог културног и језичког идентитета;
- критичко мишљење и примјена стечених знања у комуникацији;
- развијање радних навика, одговорности и поузданости;

- сарадња и тимски рад у остваривању заједничких циљева;
- његовање самопоуздања, креативности и личног изражавања;
- стицање способности за вредновање и самовредновање сопственог рада.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Посебни циљеви наставе руског језика у првој години учења усмјерени су на стицање основне језичке компетенције и формирање темеља за даљи напредак у учењу страног језика. Настава има за циљ да ученици:

- развију способност слушања и разумијевања једноставних усмених порука на руском језику;
- овладају руским писмом (ћирилицом) и стекну сигурност у читању једноставних ријечи и реченица;
- усвоје основне говорне и писмене комуникацијске вјештине;
- упознају основне граматичке структуре и основни вокабулар;
- стекну способност самосталног изражавања у свакодневним комуникацијским ситуацијама;
- развију интересовање и позитиван став према учењу руског језика и упознавању руске културе;
- развију стратегије за учење страног језика (памћење, поређење, повезивање са већ познатим садржајима);
- овладају основним социокултурним знањима неопходним за адекватну комуникацију у типичним животним ситуацијама;
- уоче и поштују сличности и разлике између матерњег и руског језика, као и између култура;
- развијају вјештине тимског рада кроз сарадњу у пару и у групи;
- повезују знања из руског језика са садржајима других предмета (међупредметне везе);
- развијају радозналост, креативност и отвореност према другим језицима и културама.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ:

1. Знакомство (Упознавање)
2. Школьная жизнь (Школски живот)
3. Семья (Породица)
4. Повседневная жизнь (Свакодневни живот)
5. Путешествия (Путовања)
6. Спорт (Спорт)

Наставна тема: Знакомство (Упознавање)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - препозна и примијени основне фразе за представљање и упознавање; - представи себе и/или друге особе; - постави кратка питања (како се зовеш, одакле си, колико имаш година) и да одговори на њих; - разликује формално и неформално представљање; - издвоји основне информације из кратких дијалога (име, поријекло, године); - оцијени своју и туђу комуникацију и пружи повратну информацију; - користи друштвене мреже као алат за комуникацију на руском језику.	Ученик ће: - спаривати питања и одговоре; - изводити дијалоге у пару или групи; - драматизовати сцене упознавања; - писати кратак текст о себи; - направити плакат на тему „Како се представити на руском“; - припремити и извести интервју са „другом“ из Русије; - процијенити успјешност комуникације уз помоћ контролне листе; - упоредити начине представљања у различитим језицима - осмислити и попунити анкету.	Предмет: Српски језик и књижевност Рачунарство и информатика	Тема: Комуникација и језик Фонетика и фонологија (са морфофонологијом) Акцентологија Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету

Наставна тема: Школьная жизнь (Школски живот)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - именује школске предмете, прибор, просторије и инвентар у школи;	Ученик ће: - именовати школски прибор, предмете, просторије и инвентар уз помоћ флеш-картица, квиза са сликама или меморијских игара;	Предмет: Српски језик и књижевност	Тема: Језичка култура

- препознаје основне фразе и реченице у вези са школом; - користи једноставне фразе у свакодневним школским ситуацијама; - изражава када и који предмет има током дана или недјеље, користећи основне временске одреднице и називе за дане у недјељи; - издваја основне информације из једноставног распореда часова; - једноставним ријечима описује свој типичан школски дан; - саставља једноставан распоред часова користећи познату лексику и модел; - изражава своје афинитете према појединим предметима и образлаже их једноставним реченицама; - пореди основне елементе школског система у Русији и својој земљи (нпр. почетак школске године, трајање часа, оцјењивање), користећи једноставне фразе уз подршку слика, табела или кратког текста; - изражава мишљење о школском дану и учествује у краткој дискусији у пару или у групи.	- слушати и издвајати кључне информације из кратких дијалога; - учествовати у симулација школских ситуација (нпр. тражење учионице, описивање распореда, дијалози ученик–наставник); - саставити распоред часова; - упоређивати распоред у групама и проналазити сличности/разлике; - израдити и представити једноставан плакат „Мой школьный день“; - учествовати у пару у мини-интервјуу на тему омиљених предмета; - израдати листу „Моји омиљени предмети“ са образложењем (најмање једна реченица по предмету); - гледати кратак видео/презентацију о школи у Русији и попуњавати табелу (трајање часа, почетак године, оцјењивање); - у групи израдити постер: „Школа у Русији и код нас – сличности и разлике“; - учествовати у дискусији уз слике и кључне ријечи: „Да ли бих волио/вољела да идем у	Рачунарство и информатика ВРОЗ Енглески језик	Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету Учење и школски успјех Education

	школу у Русији?“ и/или „Који је распоред бољи – наш или руски?“; - попунити контролну листу самопроцјене на крају наставне теме.		

Наставна тема: Семља (Породица)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - именује чланове своје породице и наведе основне податке о њима (име, године, занимање, карактерне особине); - користи основне ријечи и изразе за опис личности и породичних односа; - препозна основне информације о члановима породице у једноставном говорном или писаном тексту; - издвоји тражене податке из кратког текста или дијалога о породици; - повеже једноставан опис особе са чланом породице у породичном стаблу; - упореди своју породицу са породицом из текста или породицом друга/другарице користећи једноставне изразе;	Ученик ће: - читати кратке, прилагођене текстове о породици; - одговарати на питања типа „тачно/нетачно“; - допуњавати реченице на основу текста; - одговарати на једноставна питања (Кто это? Скољко ему лет? Как его зовут? Где он работает?); - постављати једноставна питања о породици према моделу; - препознавати и именовати чланова породице кроз слике (квиз: „Кто это?“); - учествовати у игри улога: двоје ученика се упознају и причају о својој породици; - направити мини-постер „Моя семья“ са сликама и кратким описима;	Предмет: Српски језик и књижевност Рачунарство и информатика Енглески језик	Тема: Језичка култура Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету Family

- каже шта воли код својих чланова породице и изрази мишљење о њима; - у једноставном облику каже зашто му је породица важна, користећи основне ријечи и конструкције.	- користити модел (шаблон) за представљање себе и своје породице (У меня есть... Мою маму зовут... Ей ... лет. Она...); - цртати породично стабло и исписивати имена чланова породице; - попунити контролну листу самопроцјене на крају наставне теме.		

Наставна тема: Повседневная жизнь (Свакодневни живот)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - препозна основне ријечи и изразе који се односе на дневне активности; - именује основну лексику повезану са дневним активностима и распоредом дана; - опише свој типичан дневни распоред користећи једноставне реченице; - издвоји редослијед активности из кратког текста или звучног записа о нечијој дневној рутини; - повеже доба дана или вријеме (часове) са одговарајућим активностима у тексту или табели; - упореди свој дневни распоред са распоредом дана руског вршњака	Ученик ће: - написати кратак састав „Мой день“; - слушати текст о нечијој дневној рутини и допунити распоред активности са временским одредницама; - направити Венов дијаграм и упоредити туђи дневни распоред са својим; - упаривати картице са временским одредницама и дневним активностима; - учествовати у групном разговору и анализирати сличности и разлике у свакодневним навикама;	Предмет: Српски језик и књижевност Историја Рачунарство и информатика ВРОЗ Енглески језик	Тема: Језичка култура Стара Грчка и хеленизам Стари Рим (свакодневни живот) Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету Култура и слободно вријеме Contemporary life Leisure time

користећи основне конструкције за поређење; - изражава мишљење о томе да ли је нечији распоред уравнотежен, користећи једноставне фразе; - анализира свој начин организовања дана и препознаје шта би могао да промијени или побољша; - пише кратак састав о својој дневној рутини користећи научену лексику и основне граматичке конструкције.	- прочитати дневни распоред другог ученика и изразити своје мишљење; - самостално процијенити свој распоред, заокружити здраве и нездраве навике и написати двије реченице о томе шта би могао да промијени; - направити мини-презентацију/ плакат о свом дану (са сликама, сатовима...).		

Наставна тема: Путешествия (Путовања)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - наведе називе држава и главних градова; - именује различита превозна средства; - наведе стране свијета; - наведе удаљеност између двије тачке; - тражи и даје једноставне информације у вези са путовањем или смјештајем у хотелу; - именује установе, знаменитости и карактеристике града, државе; - попуни формулар у хотелу са основним личним подацима (име,	Ученик ће: -давати једноставне одговоре у квизу уз слике и понуђене опције; - препознавати кључне информације из кратких текстова о хотелу (допуњавање реченица, одговори тачно/нетачно, одговарање на једноставна питања, постављање кратких питања); - учествовати у игри асоцијација и повезивати слике са основним ријечима и изразима; - слушати кратке дијалоге у хотелу и одговарати на	Предмет: Српски језик и књижевност Рачунарство и информатика ВРОЗ Енглески језик	Тема: Језичка култура Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету Култура и слободно вријеме Travel Leisure time

презиме, држављанство, број пасоша); - наведе једноставне разлоге за одређено путовање; - организује путовање путем интернета или у туристичкој агенцији; - описати своје путовање у неколико једноставних реченица; - изрази утиске са путовања.	једноставна питања; - повезати исјечене реплике кратког дијалога и сложити их у логичан редослијед; - симулирати једноставну ситуацију у хотелу, глумећи туристу и користећи основне фразе; - попунити основни формулар у хотелу (на папиру или у електронској форми) користећи личне податке; - на основу једноставних питања саставити кратак опис хотела; - написати кратак састав на тему: „Моје путовање“ користећи познату лексику; - осмислити једноставан оглас туристичке агенције за неко путовање.		

Наставна тема: Спорт (Спорт)			
Исходи учења	Активности ученика	Међупредметно повезивање	
Ученик ће бити способан да: - именује основне врсте спортова; - наводи спортске активности којима се бави или које воли; - именује дијелове тијела; - употребљава основне изразе за опис односа према спорту; - препознаје основне информације у једноставном тексту, дијалогу	Ученик ће: - учествовати у једноставним играма меморије или квизовима на тему дијелова тијела и спорта; - препознати кључне информације из кратких текстова и дијалога на тему спорта (допуњавање празнина, одговарање на	Предмет: Српски језик и књижевност Историја	Тема: Језичка култура Стара Грчка и хеленизам (Олимпијада) Интернет, комуникационе технологија и сигурност на интернету

или видеу о спорту и здравим навикама - опише/представи неког спортисту или неки спортски догађај; - издваја појединачне информације о спортистима из једноставног текста или усмене презентације; - учествује у једноставним дијалозима на тему спорта и здравља; - изражава свој став о спорту и здравом начину живота користећи основне конструкције; - у једноставној форми објашњава зашто је спорт и физичка активност важна за здравље.	једноставна питања, постављање кратких питања); - у пару водити једноставан дијалог на тему бављења спортом користећи основну лексику; - написати кратак опис својих спортских навика у неколико реченица (шта ради, колико често, зашто воли тај спорт); - препознати и именовати основне дијелове тијела и повезати их са спортским активностима; - класификовати сопствене навике као здраве или нездраве уз помоћ слика, ријечи или табеле; - усмено или у форми једноставног мини-плаката представити познатог спортисту (име, земља, спорт, зашто га/је воли); - изразити своје мишљење о спорту уз помоћ једноставних реченица; - у пару одиграти кратак интервју у коме један ученик глуми спортисту, а други новинара (уз унапријед припремљена питања и одговоре).	Рачунарство и информатика ВРОЗ Енглески језик Физичко васпитање	Култура и слободно вријеме Здрави животни стилови Leisure time Атлетика Кошарка Одбојка

Дидактичко-методичка упутства и препоруке

Настава руског језика у општем средњем образовању усмјерена је на развој комуникативне компетенције ученика, с посебним нагласком на повезивање когнитивних вјештина и практичне примјене језика. У складу са савременим образовним стандардима и методичким принципима, наставни процес је усмјерен на активно укључивање ученика, постепен развој свих језичких вјештина (усмено изражавање, разумијевање прочитаног текста, разумијевање говора и писмено изражавање), као и на примјену руског језика у реалним, животним ситуацијама. Сваком часу мора претходити јасно дефинисање циља, односно методичког задатка који наставник планира да оствари. Тај циљ треба да буде јасан и усклађен са очекиваним исходима учења, који су конкретни и мјерљив, а не општег или нејасног карактера.

Усмјереност на ученика и процес учења:

У средишту наставног процеса налази се ученик и његов активан однос према учењу. Наставник не представља искључиви извор знања, већ је модератор, савјетник и мотиватор, који упућује ученике на различите изворе знања и развија њихову самосталност у учењу. Подстицањем активне улоге ученика у настави остварује се дубље и трајније усвајање знања.

Интегрисани развој језичких вјештина:

Развој слушања, говора, читања и писања мора бити равномјеран и усклађен, с фокусом на комуникативни контекст. Језичке вјештине се развијају интегрисано (кроз аутентичне ситуације и материјале) и појединачно (када је потребна усмјерена вјежба), уз коришћење различитих типова задатака и активности.

Рецептивне вјештине (разумијевање прочитаног текста и говора):

Развијање рецептивних вјештина усмјерено је на разумијевање прочитаног или слушаног текста, било у цјелини или дјелимично. Пожељно је редовно примјењивати овај облик рада, користећи различите технике читања и слушања. Прије рада на тексту важно је направити увод ради активирања предзнања и мотивације ученика. Томе могу допринијети постављање хипотеза, разговор о теми, као и укључивање личних искустава ученика. Уколико су уз текст приложене слике, графикони или цртежи, они се морају анализирати и прокоментарисати. За провјеравање разумијевања и прочитаног и послушаног текста треба користити разноврсне вјежбе типа допуњавања, повезивања, избора одговора, одговора на питање и сл.

Продуктивне вјештине (усмено и писмено изражавање):

Циљ рада на продуктивним вјештинама јесте да ученици не само препознају, већ и активно користе језик. Неопходно је оспособити их за усмено и писмено изражавање на руском језику кроз комуникативне активности и симулацију различитих свакодневних ситуација. Материјал за комуникацију могу бити текстови, слике, фотографије, мапе, постери и слично. Фокус треба да буде на преношењу значења, а не искључиво на граматичкој тачности. Вјештини писања треба дати значај и као средству комуникације и као наставном циљу. Ученицима треба пружити довољно примјера за писање различитих врста текстова и подстицати их да воде писмене биљешке као подсјетнике.

Методе, облици и наставна средства:

Наставници су у обавези да у настави врше избор, прилагођавају и ефикасно користе разноврсне и савремене методе рада (метода демонстрације, илустрације, рада са текстом, дискусије, рјешавања проблема и др), облике рада (индивидуални, групни, у пару, фронтални-овај посљедњи у најмањој могућој мјери) и наставна средства (аудио и видео материјал, илустрације, дигитални алати, постери, рјечници, интерактивне презентације и др).

Наставна средства треба прилагодити теми, очекиваним исходима и интересовањима ученика. Ученицима треба омогућити да и сами креирају дио наставног материјала, чиме се подстиче њихова мотивација и осјећај одговорности за процес учења.

Индивидуализација наставног процеса:

Настава мора бити прилагођена индивидуалним способностима, стиловима учења и нивоима постигнућа ученика. Неопходно је уочити разлике у знању, интересовањима и темпу рада ученика и према томе диференцирати задатке и активности. Силови учења (визуелни, аудитивни, кинестетички) морају бити узети у обзир приликом планирања наставе.

Атмосфера на часу:

Атмосфера на часу треба да буде подстицајна, опуштена и ослобођена осјећаја притиска или страха. Стимулативно окружење доприноси мотивацији, активирању потенцијала ученика и бољој комуникацији. Наставник треба да охрабрује ученике, гради њихово самопоуздање, кооперативност, културу дијалога, поштовање различитости и способност рјешавања конфликта и проблема.

Граматицка компетенција и садржаји:

Грамматика не представља сама по себи циљ наставе, већ подршку развоју комуникативне компетенције. У настави страног језика се примјењује индуктивни приступ – ученици на основу примјера сами уочавају језичке структуре и правила, која затим примјењују у комуникативним ситуацијама.

Употреба сложене граматичке терминологије (метајезика) треба бити сведена на минимум, а усвајање граматичких структура се реализује кроз комуникативне вјежбе, дијалоге, кратке текстове и симулације свакодневних ситуација.

Садржаји за реализацију у оквиру првог разреда општег образовања (прва година учења):

Фонетика:

Гласовни систем руског језика: самогласници (*а, э, ы/и, о, у*) и самогласничка слова (*а, э, ы, о, у, я, е, и, ё, ю*). Правила изговора појединих самогласника, редукција вокала, сугласници (тврди и меки сугласници). Изговор и биљежење парних тврдих и меких, звучних и беззвучних сугласника. Обезвучавање и једначење по звучности на најједноставнијим примјерима. Начини биљежења гласа *[j]*. Писање самогласничких слова после сугласника *к, г, х, ж, ш, ч, ц*. Интонација обавјештајних исказа, упитних исказа са упитном рјечју, и упитних исказа без упитне ријечи (ИК-1, ИК-2, ИК-3).

Именице:

Именице мушког рода на сугласник (*студент, корабль*), именице средњег рода на -о/-е (*окно, море*), именице женског рода на -а/-я (*стена, няня*) на примјерима лексичког минимума за дати ниво, множина именица мушког и средњег рода на -А, -Я, -ЬЯ (*города, учителя, братья*). Локатив једнине именица мушког рода на -у/-ю са приједлозима в и на: на берегу, в лесу, на краю. Непромјенљиве именице (*кафе, метро, такси*).

Замјенице:

Личне и присвојне замјенице (без замјенице *свой*). Показне замјенице.

Придјев:

Описни придјев. Тврда и мека промјена придјева (*новый, большой, синий*). Слагање придјева са именицом у роду, броју и падежу.

Поређење придјева (*старше, моложе*).

Глаголи:

Инфинитив, инфинитивна основа. Презент, презентска основа/основа простог будућег времена; прва и друга конјугација (*читать, говорить*). Глаголски вид (*делать/сделать, читать/прочитать*). Најчешће алтернације основе у презенту и простом будућем времену. Будуће вријеме глагола (сложено и просто). Прошло вријеме. Глаголи кретања (*идти/ходить, ехать/ездить*). Глаголи кретања са префиксима (по-, при-). Ак-це-нат глагола, помјерање акцента.

Бројеви:

Основни бројеви: 1; 2, 3, 4; 5 – 20, 30; 50, 60, 70, 80; 90, 100 и њихова употреба у најчешћим структурама за исказивање количине и времена са приједлозима *с-до; с-по; от-до; к*. Исказивање времена на часовнику у разговорном и службеном стилу. Акценат бројева, писање бројева ријечима. Слагање броја и именице: *один год, два (три,четыре) года, пять лет*.

Прилози:

Прилози и прилошке одредбе за мјесто, вријеме, начин и количину.

Приједлози:

Најфреквентнији руски приједлози (*в, на, из, с, к, у, о*).

Везници:

Најфреквентнији руски везници: *и, или, а, но, не только..., но и..., потому что, поэтому, что, где, куда, который* и др.

Синтакса:

Реченица. Главни чланови реченице: субјекат и предикат. Ред ријечи у реченици.

Употреба матерњег језика:

Матерњи језик се у настави користи само када је то неопходно за разумијевање или уштеду времена. У настави се даје приоритет употреби руског језика како би ученици били што више изложени његовом изговору и граматичким структурама. Разумијевању могу допринијети илустрације, фотографије, синоними, антоними, контекстуалне индиције, али и упоређивање са матерњим језиком.

Мотивација и васпитна функција наставе:

Мотивација ученика представља кључни фактор успјешности наставе. Наставник својим односом према ученицима, својом личношћу и методама подучавања утиче на њихову заинтересованост за учење. Васпитна функција наставе подразумева и развијање вриједности попут емпатије, толеранције, културе комуникације, плурилингвализма, мултикултуралности, критичког мишљења и одговорности.

Развијање међукултурне компетенције:

У циљу развијања међукултурне компетенције, важно је код ученика подстицати способност да препознају и упоређују елементе сопствене и стране културе. Потребно је радити на формирању позитивног и реалистичног става према представницима друге културе, као и на развијању вјештина посредовања и разумијевања у међукултурној комуникацији. Ученици треба да науче да изражавају

поштовање према различитим вриједностима, обичајима и традицијама, као и да критички преиспитују и превазилазе културне стереотипе, чиме се ствара основ за толерантан и отворен приступ различитостима.

Праћење, вредновање и оцјењивање:

У настави руског језика праћење, вредновање и оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и актуелним правилником о оцјењивању ученика у настави као и полагању испита у средњој школи и принципима методике наставе руског језика.

Праћење, вредновање и оцјењивање представљају континуиран и систематичан процес који наставнику пружа релевантне податке о степену овладавања исходима, чиме се омогућава аналитичка процјена компетенција ученика у домену рецептивних (слушање и читање) и продуктивних (говор и писање) језичких вјештина, о могућим празнинама у знању, као и индивидуалним карактеристикама ученика (пажња, интересовање, памћење). Ове информације су кључне за индивидуализацију наставног процеса и прилагођавање метода рада.

На почетку школске године је пожељно извршити почетну процјену предзнања ученика, како би се ефикасно планирао наставни процес и дефинисали начини праћења и вредновања напредовања. Иницијалне провјере знања се не оцјењују.

Сам процес праћења, вредновања и оцјењивања се реализује кроз формативно и сумативно вредновање. Формативно вредновање подразумијева континуирано праћење ученичких постигнућа путем различитих инструмената као што су нпр. пројектни задаци, портфолио, самоевалуација, дијагностички тестови и др. Насупрот томе, сумативно вредновање се проводи на крају одређеног периода (наставне теме, полугодишта, наставне године) и обухвата писане и усмене провјере постигнућа ученика, као и друге облике провјере који омогућавају јасну процјену остварености исхода.

Формативно вредновање није ограничено само на праћење резултата ученика, већ представља и средство за унапређење наставног процеса. Оцјењивање треба да буде функционално, повезано са свакодневним активностима на часу и усмјерено ка унапређењу знања, а не само евидентирању грешака. Наставници треба да разликују учено од наученог: учено се односи на препознавање језичких структура, док научено укључује њихову правилну употребу у контексту. Исто важи и за вокабулар — усвојеност се огледа у употреби ријечи у различитим комуникативним ситуацијама.

У настави је важно пратити не само крајњи резултат, већ и однос ученика према раду, његов труд, ангажовање и активност током часа. Вредновање обухвата и редовност у изради домаћих задатака, као и ниво самосталности и тачности у раду. Наставник континуирано анализира реализоване часове, са циљем да унаприједи своју наставну праксу, а у томе му помажу провјере остварености исхода на крају часа, као и квалитативне и квантитативне анализе постигнућа ученика.

Усмене провјере се реализују током сваког наставног часа — кроз рад у пару, групни и индивидуални рад. Оне подстичу активније учешће ученика у говорној продукцији и доприносе развоју комуникативних вјештина. Оцјене из усменог одговора треба да буду одраз ученикове активности на часу, а не из класичног испитивања. Уколико ученик није довољно активан, наставник га може директно испитати како би стекао увид у његово знање.

Писане провјере обухватају низове задатака објективног типа, контролне радове, диктате, писане текстове на дату тему (кратак есеј, састав, расправа, извјештај и сл).

Препоручује се израда рубрике за вредновање и оцјењивање писаних састава, јер ће се на тај начин повећати објективност и осигурати да сви ученици буду вредновани на основу истих критеријума и стандарда. Пошто се у рубрици наводе елементи (нпр. конкретан

граматички садржај, вокабулар, лексичке конструкције, правопис, организованост текста и др) који се вреднују и дескриптори за испуњеност истих, ученици не само да ће знати шта се од њих очекује и на основу чега ће бити вредновани и оцјењени, већ ће им то помоћи да се фокусирају на важне аспекте писања

Приликом израде задатака исти треба да буду различитих типова и нивоа. С обзиром да је владање вокабуларом, лексичким конструкцијама и граматичким садржајем услов за развој комуникативне компетенције, потребно је да се ова знања у писаним провјерама провјеравају у контексту, а не нпр. путем низа изолованих реченица или превођењем.

Наставник не оцјењује познавање граматичких правила, већ искључиво примјену у комуникативним ситуацијама. Нпр. ако желимо провјерити да ли ученик влада правилима прошлог глаголског облика, можемо тражити од њега да опише неку ситуацију која се догодила јуче.

Вредновање треба да буде праћено благовременом и конструктивном повратном информацијом која се односи на конкретне ученичке активности и резултате, а не на личност ученика.

Ученици на почетку школске године треба да буду упознати са системом праћења и оцјењивања. Поред традиционалних провјера знања, оцјењује се и активност на часу, ангажовање у групном раду и напредак у рецептивним и продуктивним вјештинама. Све активности вредновања треба да буду интегрисане у наставни процес тако да подстичу мотивацију ученика и подрже њихов развој.

Број часова по теми:

Оквирни број часова за реализацију тема није дефинисан. Наставник ће приликом планирања и програмирања наставних садржаја, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и сл, одредити број часова потребан за њихову реализацију у оквиру теме. Теме чине обавезни дио Наставног програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редослиједа њихове реализације.

Међупредметно повезивање:

У Наставном програму су дати приједлози наставних предмета и тема са којима се може извршити међупредметно повезивање са наставним предметом Руски језик. Међутим, наставник може остварити и међупредметно повезивање које није експлицитно предвиђено Програмом, уколико уочи да оно доприноси бољем разумијевању наставног садржаја и развоју компетенција ученика.

Литература:

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске

- Приручници, граматике и рјечници

- Садржаји (аудио, видео, текстови) са интернета - при избору садржаја са интернета у настави страног језика, наставник треба да води рачуна да они буду усклађени са темом, циљем и исходима часа, као и са узрастом, језичким нивоом, интересовањима и могућностима ученика, водећи се тиме да исти омогућавају комуникативни приступ и индивидуализација наставе. Поред тога, важно је узети у обзир техничке услове рада, поузданост извора и безбједност на интернету.